یادداشت

سینمای ایـــران؛با اخلاق ترین ومنزه‌ترین سینمای جهان

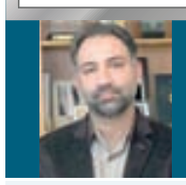

سید سعید سرابی

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی

۳۶ سال پیش انفجار نور، انقلاب اسلامی را نمودار ساخت و چشم جهانیان از تلاءلوء این حرکت بی نظیر خیره گشت. همه ساختارهای فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشور پیش از این انقلاب مترقی، متحول شد، آن سان که همه ارزش های جامعه در یک ارزش کلی و مهم یعنی ماهیت انقلاب اسلامی حل شد و ماحصل آن نشو و نمای نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران شد. هنر نیز در این مسیر دچار استحاله مثبت و به یک معنا و فضیلت درونی تبدیل شد، فضیلتی که سازنده و ارزش آفرین است و پلکانی برای سیر تکاملی انسان به سوی خالق هستی است.

هنرمندان متعهد این سرزمین احساس مسئولیت کردند و پرچمدار صدور انقلاب به خارج از مرزهای ایران اسلامی با ابزار هنر شدند و تلاش کردند همسو با سایر عناصر و ارکان جامعه انقلابی، از نمادهای فضیلت گرا برای شناساندن خط مشی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران به تمام جهانیان استفاده کنند و البته ابزار فرهنگ و هنر ابزاری کارآمد و بسیار موثر بود و در این میان اعجاز هنر هفتم بسیار بارزتر و برجسته تر.

با این رویکرد یکی از زایش ها و رویش های انقلاب اسلامی، جشنواره فیلم فجر است که علاوه بر این، نشر قسمتی از ارزش های انقلاب در سطح دنیا اقدامات موثری را در زمینه سازی برای جهانی شدن هنر سینمای ایران به انجام رساند. خوشبختانه جشنواره فیلم فجر مسیر رو به رشدی را طی کرده است و اکنون که دوازدهمین دوره برگزاری جشنواره فیلم فجر مشهد همزمان با سی و سومین جشنواره بین المللی فیلم فجر در تهران را شاهد هستیم، تقریبا به سینمای فاخری دست یافته ایم که می تواند به این موضوع افتخار کند که با اخلاق ترین و منزه ترین سینمای جهان را داریم؛ سینمایی که برای خود رسالت انسان سازی قائل است و محتوای کیفی فیلم ها، دلیل صدق چنین مدعایی است. بسیار خرسندیم که سینماگر ایرانی سینماگری ارزش گرا و معنویت پسند است و از آن خوشحال تریم که استان خراسان رضوی به یک قطب سینمایی کشور تبدیل شده است و هنرمندان قابلی را پرورش داده که بر رسالت خود در قبال نظام، مردم و هنر واقف اند و از هیچ ایثار و از خودگذشتگی دریغ نمی کنند. هم چنین بسیار خوشحالیم که تلاش ها به نتیجه نشست و به لطف خداوند مهربان مطالبه مردمی در خصوص برگزاری دوازدهمین جشنواره فیلم فجر مشهد نیز محقق شد. در همین فرصت از همراهی استاندار فرهیخته و فرهنگ دوست خراسان رضوی جناب آقای مهندس رشیدیان، از حضور و مشارکت فعال هنرمندان عزیز و اصحاب رسانه، استقبال مردم خوب مان و کوشش کلیه دست اندر کاران اجرایی جشنواره فیلم فجر صمیمانه سپاسگزارم و توفیق بیش از پیش همه عزیزان را از محضر خداوند منان و در پناه عنایات ائمه معصومین (ع) و توجهات خاص حضرت علی بن موسی الرضا(ع) خواهانم.

۸ روز؛ ۸ فـــــــیلم

معرفی فیلم‌های اصلی دوازدهمین جشنواره فیلم فجر مشهد

عبدالهی / با اکران ۲ فیلم «خداحافظی طولانی» و «در دنیای تو ساعت چنده؟» در دو روز ابتدایی دوازدهمین جشنواره فیلم فجر مشهد، تب و تاب جشنواره بیشتر شد و از امروز حضور علاقه مندان به سینما برای تماشای فیلم های باقی مانده بیشتر خواهد شد. در این مطلب به سایر فیلم هایی که طبق جدول اعلامی دبیرخانه در مشهد اکران خواهد شد نگاهی می اندازیم. هرچند که همچون سال های گذشته، امکان تغییر در جدول اکران وجود دارد.

مزار شریف

کارگردان: عبدالحسن برزیده ۲۱ بهمن

فیلم شناسی:دکل ،پرواز خاموش،روایت سه گانه (اپیزود شوخی های خدا)

بازیگران:حسین یاری، مسعود رایگان، مهتاب کرامتی، عمار تفتی، ابراهیم برزیده، حسین باشه آهنگر

فیلم «مزار شـریف» چهارمین ساخته سینمایی عبدالحسـن برزیده پس از ۱۱ سـال دوری از سینما است که در بخش «سـودای سـیمرغ» جشنواره فجر امسـال حضور دارد. برزیده سـال ها بود این فیلم نامه را نوشته بود اما فرصتی برای سـاخت آن مهیا نمی شـد تا این که با همکاری مسـئولان بخش سـینمایی حوزه هنری این پروژه کلید خورد. این فیلم ماجرای حمله طالبان به کنسـولگری ایران و کشـتار دیپلمات های ایرانی را در ۱۷ مرداد ۱۳۷۷ در شهر مزار شریف، طبق روایت تنها شاهد ماجرا به تصویر می کشد.

«مزار شـریف» بعد از «ملک سـلیمان» تنها فیلمی است که در سینمای ایران به صورت ویژوال افکت ساخته شده است. در این فیلم ابراهیم برزیده (پسر عبدالحسن برزیده) نقش شهید محمود صارمی خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی وحسـین یاری نقش تنها بازمانده این حادثه را ایفا کرده اند. بر اسـاس شـنیده ها هزینه تولید «مزار شـریف» بالغ بر ۶ میلیارد تومان وگران ترین فیلم بخش مسابقه سینمای ایران جشنواره سی و سوم است. فیلم از نظرسنجی مردم خارج شده است. چهارشنبه گذشته در حالی که مردم مشغول تماشای این فیلم در سینما فلسطین تهران بودند ناگهان تصویر

از روی پـرده رفـت و دیگر پخش نشـد. بدین ترتیـب حاضران نتوانسـتند ۱۵ دقیقـه پایانی «مزار شـریف» را تماشـا کنند و انتظارشان برای دیدن این بخش، بی نتیجه باقی ماند. در حالی که مسئولان این اتفاق را فنی می دانستند، عبدالحسن برزیده گفت: «قبل از پخش، فیلم باید یک بار چک شود. مردم گناهی نکرده اند که به سالن بیایند و با چنین مشکلی روبرو شوند. من خودم تا زمانی که پاسخ درسـتی از مسئولان جشنواره نگیرم دیگر در جشنواره حاضر نمی شوم.»

اظهار نظر عوامل فیلم

عبدالحسـن برزیده: ایـن فیلم نه تنها برگی از تاریخ کشـور است بلکه حکایتی را تصویر می کند که به هیچ وجه محدود به تاریخ خاصی نمی شود و مربوط به نگرش آدم هاست.

حسـین یاری: درباره نقش وشـخصیتی که بـازی می کردم تحقیق کردم اما بیشـتر از خود فیلمنامه کمک گرفتم و شکل روایی آن تعیین کننده بود.

ماهی سیاه کوچولو

کارگردان: مجید اسماعیلی ۱۹ بهمن

بازیگران: مریلا زارعی، مصطفی زمانی، همایون ارشادی، جمشید گرگین

فیلم «ماهی سـیاه کوچولو» اولین ساخته مجید اسماعیلی در بخش «نگاه نو» سی و سومین جشنواره فیلم فجر حضور دارد. داسـتان «ماهی سـیاه کوچولو» در دهه ۶۰ می گذرد و روایتی از حماسه مردم آمل علیه منافقان را به نمایش می گذارد. لوکیشـن های این فیلم در جنگل های اطراف آمل و محمودآباد فیلم برداری شـده و با توجه به شرایط اقلیمی دشواری های بسیاری برای تولید در پیش روی گروه قرار داشت.

حرف ها و شنیده ها

نقش مریلا زارعی در این فیلم یکی از متفاوت ترین نقش های کارنامه کاری او خواهد بود. او در «ماهی سیاه کوچولو» نقش یک جنگجوی تمام عیار را دارد.

کارگردان: تلاش کردیم فیلم تاریخ مصرف نداشته باشد.

همایون ارشـادی: از کار کردن با کارگردان جوان فیلم لذت بردم. توصیه من بازدید از لوکیشـن های فیلم در شـمال کشور است.

مصطفی زمانی: نزدیک بود سر این فیلم بمیرم!

روباه

کارگردان: بهروز افخمی ۲۳ بهمن

فیلم شناسی: «سن پترزبورگ»، «شوکران»، «عروس»، «روز فرشته»

بازیگران: حمید گودرزی، بابک حمیدیان

افخمی بعد از ساخت «آذر، شهدخت، پرویز و دیگران» قصد ساخت چند فیلم را داشت که از میان آن پروژه ها «روباه» را به مرحله تولید رساند. فیلمی که به گفته محمد پیرهادی تهیه کننده این فیلم سینمایی به موضوع هسته ای می پردازد. پیرهادی موضوع این فیلم را چنین تشـریح کرده اسـت: «فیلم سـینمایی «روباه» یک موضوع کاملا اجتماعی دارد که مرتبط با مسـائل امنیتی و جاسوسـی در حوزه موضوع انرژی هسـته ای اسـت، به عبارتی مسـائل روز اجتماعی کاملا منطبق با مسـائل هسته ای اسـت و مذاکرات ۵+۱ در لابه لای بستر فیلم جاری است». فیلم سـینمایی "روباه" درباره دانشمندان هسته ای و ترور آن ها است و حمید گودرزی در نقش اول فیلم به عنوان یک پیک موتوری بازی می کند که این فرد درگیر ماجراهای تروریستی می شود.

حرف ها و شنیده ها

* بر اساس آیین نامه جشنواره، به دلیل تاخیر در ارائه فیلم «روباه» به دبیرخانه، این فیلم از چرخه آرای تماشاگران حذف شد.

* **حمیـد گـودرزی:** من در فیلم روباه نقش مثبتی را ایفا می کنم و ترجیح می دهم اکنون بیش از این در مورد نقشـم صحبت نکنم.

* در ابتدای فیلمبرداری انصراف تعدادی از بازیگران این فیلم حاشیه هایی به وجود آورد. بعد از رامبد جوان، به دنبال انصراف محسـن تنابنده از نقش اصلی فیلم افخمی از آنجا که فیلمبرداری «روباه» آغاز شـده بود دست اندر کاران فیلم مجبور شدند بلافاصله با بازیگر دیگری به توافق برسند. حمید گودرزی بازیگری است که جایگزین محسن تنابنده شد. نفر سوم ساعد سهیلی بود که او نیز چند روز قبل از حضور در «روباه» عذرخواهی کرد تا بازیگر دیگری جایگزینش شود.

ایران برگر

کارگردان: خسرو سینایی ۲۵ بهمن

فیلم شناسی:جاده های سرد،شیرسنگی،در مسیر تند باد،دل و دشنه،یک مرد یک خرس ،بلوغ

بازیگران:علی نصیریان، محسن تنابنده، سحر جعفری جوزانی، حمید گودرزی، نیوشا ضیغمی، احمد مهران فر، هادی کاظمی، شهره لرستانی، گوهر خیراندیش، محمدرضا هدایتی، فریبا متخصص، فتح اله جعفری جوزانی، اسماعیل خلج، میرطاهر مظلومی

مسعود جعفری جوزانی کارگردان با سابقه سینمای ایران پس از ۱۶ سال با فیلم «ایران برگر» در بخش «سودای سیمرغ» جشنواره فجر حضور دارد. فیلم نامه این اثر امسعود جعفری جوزانی و محمد هادی کریمی به صورت مشترک نوشته اند. مسعود جعفری جوزانی چند سالی از سینما فاصله گرفت و وقتش را صرف نگارش و ساخت سریال «در چشم باد» کرد، اما حال به سینما بازگشته است؛ با فیلمی کمدی و پربازیگر که در صورت ساختار جذاب و قصه ای منسجم می تواند به اثر ماندگار دیگری در کارنامه این کارگردان تبدیل شود و خاطره موفقیت آثاری چون «شیر سنگی» و «جاده های سرد» را زنده کند. به‌ویژه این که حضور علی نصیریان هم که در فیلم های ذکر شـده همکاری درخشـانی با جوزانی داشـته، می تواند برگ برنده فیلم به حسـاب آید. ماجرای فیلم در مورد اهالی روسـتایی اسـت که برخی از آن ها با حرص و طمع خواستار کسب قدرت هستند. علی نصیریان پس از ۵ سال دوری از سینما با فیلم «ایران برگر» به سینما بازگشته است.

اظهار نظر عوامل فیلم: مسعود جعفری جوزانی: از من خواستند تا برای تمدید پروانه ساخت «ایران برگر»، نام فیلم را تغییر دهم. اما من گفتم من این کار را انجام نمی دهم، تصور من این بود که در گروه جدید که دو نفر از اهالی صنف کارگردانان، یک نویسنده و یک فرد مطبوعاتی حضور دارد، شرایط بهتر خواهد شد.

شهرام ناظری: آقای جوزانی با گذراندن تجربیات مختلفی در همه جای دنیا، هم چنان آن روح اصیل ایرانی خودشـان را حفظ کرده اند و یک روحیه قلندرواری دارند که من خیلی دوسـت دارم و باب ذائقه من است.

جزیره رنگین

کارگردان: خسرو سینایی ۲۰ بهمن

فیلم شناسی: «هیولای درون»، «مرثیه گمشده»، «یار در خانه»، «عروس آتش»،«مثل یک قصه»

بازیگران: مهدی احمدی، طیبه دهقان منشادی، عبدالرسول دریاپیما و مهدی سلامتی

خسرو سینایی کارگردان ۷۴ ساله ایرانی پس از ۸ سال دوری از سینما با فیلم «جزیره رنگین» در جشنواره فجر حضور یافته است. وی در بحبوحه فعالیت هیئت انتخاب از مدیران جشنواره خواست فیلمش را در بخش غیر رقابتی «خارج از مسابقه» نمایش دهند. هرچند فیلم او از حضور در بخش «سودای سیمرغ» انصراف داد، اما سینایی برای این انصراف دلایلی کاملا حرفه ای داشـته اسـت. خودش در خصـوص دلیل این اقدام می گوید: «مدام بـه این فکر می کردم که هیئـت داوری و انتخاب چگونـه این فیلم را داوری خواهند کرد؟ چون این فیلم با بقیه فیلم ها متفاوت اسـت و همین کار مقایسه را سخت خواهد کرد. از این که فیلمم در بخش مسابقه نیست ناراحت نیستم وانصراف از بخش مسابقه را تحت فشـار انجام ندادم. از طرف دیگر جایزه ها هدف شـان تشویق فیلم سـازان است و من دیگر پس از نزدیک به ۵۰ سال فیلم ساختن، کارنامه معینی دارم و جایزه ها تغییری در آن ایجاد نمی کنند. برای من مهم این است که فیلم دیده شود و برایم مهم نیست جایزه بگیرم. جایزه برای جوان تر های سینما است.» جزیره رنگین یکی از ۲ فیلمی است که ایوبی رییس سازمان سینمایی برای تولیدشان به خانه کارگردان شان رفت و با بودجه دولت ساخته شده است. فیلم روایتی از جزیره هرمز اسـت که در سـاخت آن بیشـتر از بازیگران بومی جزیره استفاده شـده است. خسرو سینایی در «جزیره رنگین» با حمایت بنیاد فارابی و تهیه کنندگی خودش تـلاش کرده با کمتریـن هزینه هـای ممکن به بیـان زیبایی و قاب های رنگارنگی از طبیعت جزیره هرمز بپردازد و در قالب روایت داستان، بخشی از زندگی امیدبخش یك عاشق ایرانی، عشـق و دلدادگـی و امیـد و زیبایی را در سـینما جلـوه دهد.

حرف ها و شنیده ها

خسـرو سـینایی: «جزیره رنگین» به دور از هیجانات مرسوم سـینمایی اسـت. من به راهی که در این فیلـم رفتم معتقدم و امیدوارم راهگشا باشد برای جوانان فیلم ساز که بر روی تهران و افراد خاص تمرکز نکنند.

مهدی احمدی: ۲۵ سـال از نخسـتین فیلمی که با سینایی کار کردم گذشـته است و در هر فیلم به لحاظ فنی و حرفه ای و کاری از این کارگردان درس زندگی می گیرم.

طیبه دهقـان منشـادی: «جزیـره رنگیـن» واقعیت اسـت، موضوعات و تمام رنگ های موجود در فیلم واقعی است و بخش و دیالوگی را برای این اثر نساختیم.

عصر یخبندان

کارگردان: مصطفی کیایی ۲۴ بهمن

فیلم شناسی: «خط ویژه»، «ضد گلوله»، «بعد از ظهر سگی»

بازیگران: مهتاب کرامتی، بهرام رادان، فرهاد اصلانی، سحر دولتشاهی، آنا نعمتی

فیلم سینمایی «عصر یخبندان» به کارگردانی مصطفی کیایی در اولین نمایش خود در سینما فلسطین موفق شد نظر مخاطبان را جلب کند و با تشویق تماشاگران مواجه شود. "عصر یخبندان" با همه آثار قبلی کیایی تفاوت اساسی دارد و موفق شده با فرم و محتوای جدید نظرها را به خود جلب کند. این فیلم کاملا اجتماعی و پربازیگر در سینما فلسطین مورد توجه تماشـاگران قرار گرفت. مصطفی کیایی علاوه بر کارگردانی نویسـندگی این فیلم را هم بر عهده داشـته و منصور لشکری قوچانی تهیه کننده آن بوده است. در خلاصه داستان این فیلم آمده است: در «عصریخبندان» خارپشت ها تصمیم گرفتند رنج خارهای یکدیگر را تحمل کنند اما کنار هم باشند و به هم گرما بدهند، خارپشت ها تنها جاندارانی بودند که در «عصر یخبندان» زنده ماندند.

اظهار نظر عوامل فیلم

کارگردان: عامدانه چند پایان متفاوت را برای این فیلم در نظر گرفتیم. می خواستیم از این طریق به گره های قصه مان پاسخ دهیم.

فرهاد اصلانی: در این فیلم مانند اعضای یک تیم دو و میدانی با یکدیگر همکاری داشتیم.

بهرام رادان: روح همکاری در فیلم موج می زد و انرژی خوب پشت صحنه، همه ما را نسبت به موفقیت این اثر خوش بین کرد.

مهتاب کرامتی: در این فیلم ایفاگر نقش یک زن معتاد بودم اما می توانم خیال تان را راحت کنم که الان پاک پاک هستم.

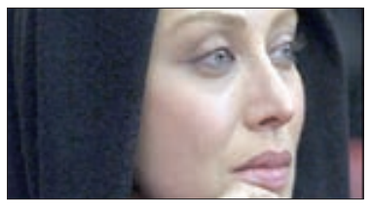

رخ دیوانه

کارگردان: ابوالحسن داوودی

فیلم شناسی: «جیب برها به بهشت نمی روند» ، «مرد بارانی»، «نان، عشق، موتور هزار»، «تقاطع»

بازیگران: بیژن امکانیان، طناز طباطبایی، صابر ابر، گوهر خیراندیش، ساعد سهیلی، نازنین بیاتی

داوودی پس از ۶ سال دوری از سینما امسال «رخ دیوانه» یازدهمین فیلم خود را کارگردانی کرده که در بخش «سودای سیمرغ» جشنواره فجر حضور دارد. این فیلم اجتماعی با مضمونی جوان پسند یکی از متفاوت ترین ساخته های داوودی به شـمار می آید. فیلم نامه آن ۷ سـال پیش نوشته شد و نخست اثری ۳ اپیزودی بود که ۳ داستان مجزا داشت. داوودی دلبسته یکی از داستان ها می شود و تصمیم می گیرد آن را گسترش دهد. یک شخصیت هم از داستان های دیگر به آن اضافه می کند و نتیجه کار «رخ دیوانه» است. تولید این پروژه سینمایی سال ها به تعویق افتاد و پس از کلید خوردن نیز به سبب برخی مشکلات مالی مدتی متوقف شد. «رخ دیوانه» تا روز سوم جشنواره (سه شنبه ۱۴ بهمن) با میانگین امتیاز ۲۳/۳ ، رتبه اول را به خود اختصاص داد و پیشتاز آرای تماشاگران جشنواره فیلم فجر در تهران بود.

اظهارنظر عوامل فیلم

کارگردان: «رخ دیوانه» برای گروه سنی خاصی در نظر گرفته نشده است و از همان نخست قرار بود اثری جوان پسند باشد.

طناز طباطبایی: «رخ دیوانه» به لحاظ ریتم به حال و هوای امروز ما نزدیک است. فیلم نامه یک داسـتان اصلی دارد و مجموعه ای خرده داستان و در مجموع تماشاگر آن را می پسندد.

ساعد سهیلی: به خاطر ندارم بازیگرانی که در این فیلم حضور دارند هیچ کدام پیش از این چنین نقش هایی را بازی کرده باشند. معتقدم همه ما انتخاب های ویژه ای برای ابوالحسن داوودی بودیم و این موضوع باعث جذاب شدن فیلم می شود.

تگرگ و آفتـــاب

کارگردان: رضا کریمی ۲۲ بهمن

فیلم‌شناسی: «عشق+۲»، «هزاران زن مثل من»، «تب»، «انعکاس» و «آدمکش»

بازیگران: کسری عزیزا، پردیس احمدی، پریوش نظریه، جواد عزتی، پیام دهکردی، مهران احمدی، سحر قریشی

این فیلم ششـمین ساخته رضا کریمی است و در بخش «سودای سیمرغ» سی و سومین جشنواره فیلم فجر حضور دارد. «تگرگ و آفتاب» که در سـکوت خبری کامل فیلم برداری شـد، فضایی آرام و عاشقانه دارد. کسری عزیزا و پردیس احمدی نقش های اصلی این فیلم را بازی می کنند. «تگرگ و آفتاب» با نگاه تازه ای دفاع مقدس در دهه ۶۰ را روایت می کند.

عوامل فیلم درباره «تگرگ و آفتاب» می گویند

رضا کریمی: وقتی قصه را نوشـتم برایم محرز بود که از بازیگر شـناخته شـده نباید استفاده کنم چون جنس نقش طوری بود که تماشاگر نباید پیش زمینه ذهنی نسبت به شخصیت قصه پیدا کند.

علیرضـا برازنـده (فیلم بـردار): درباره گریم، نـوع کار، نورپـردازی و دکوپاژ شـاید مدت ها صحبت می کردیم. کریمی یک نوع سـادگی و واقعیت در همه کارها می خواسـت، به نظـرم این فیلم به لحاظ ساخت و فیلمبرداری متفاوت است.